

**UCHWAŁA NR XXIII/149/16
RADY MIEJSKIEJ W DUKLI**

z dnia 30 maja 2016 r.

w sprawie przyjęcia Diagnozy potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów, nauczycieli oraz Szkoły Podstawowej w Tylawie w ramach konkursu nr RPPK.09.02.00-IP.01-18-008/16 o dofinansowanie projektów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2014-2020, Oś Priorytetowa IX – Jakość edukacji i kompetencji w regionie, Działanie 9.2 – Poprawa jakości kształcenia

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 8 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446), Rada Miejska w Dukli uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje *„Diagnozę potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów, nauczycieli oraz Szkoły Podstawowej w Tylawie”*, w ramach konkursu nr RPPK.09.02.00-IP.01-18-008/16 o dofinansowanie projektów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2014-2020, Oś Priorytetowa IX – Jakość edukacji i kompetencji w regionie, Działanie 9.2 – Poprawa jakości kształcenia ogólnego, która stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Dukli.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Andrzej Dzedzic

Załącznik Nr 1
do Uchwały Rady Miejskiej w Dukli
Nr XXIII/149/16
z dnia 30 maja 2016 r.

DIAGNOZA

potrzeb w zakresie wsparcia

edukacyjnego uczniów, nauczycieli

oraz

Szkoły Podstawowej w Tylawie

TYLAWA, 2016

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Sylwetka szkoły	7
2.1. Podstawowe informacje dotyczące Szkoły	7
2.1.1. Informacje o podmiotach, z którymi współpracuje Szkoła	7
2.1.2. Informacje o projektach EFS oraz efektach ich wdrażania	7
2.2. Charakterystyka nauczycieli pracujących w szkole	8
2.3. Charakterystyka dzieci uczęszczających do Szkoły	9
3. Potencjał infrastrukturalny Szkoły	12
3.1. Wyposażenie pracowni przyrodniczej – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów	13
3.2. Wyposażenie Szkoły w narzędzia TIK – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów ..	17
4. Ocena jakości kształcenia w Szkole – stan obecny i rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowych form wsparcia	22
4.1. Analiza wyników edukacyjnych uczniów i uczennic	22
4.1.1. Analiza wyników sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej w latach 2013 – 2015... ..	22
4.1.2. Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas I – III	24
4.1.3. Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas IV – VI	25
4.1.4. Analiza pozaszkolnej aktywności naukowej uczniów i uczennic	28
4.2. Ocena umiejętności i kompetencji nauczycieli w wybranych obszarach kształcenia oraz stosowania przez nich metod i form sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych	28
4.3. Informacja dotyczące dodatkowego wsparcia uczniów i uczennic w roku szkolnym 2015/2016	35
4.4. Analiza jakości kształcenia na podstawie prowadzonych badań ewaluacyjnych	37
4.5. Analiza zapotrzebowania na doksztalcenie nauczycieli	38
4.6. Analiza zapotrzebowania uczniów i uczennic na dodatkowe wsparcie edukacyjne	40
4.7. Rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowego wsparcia	43
Spis tabel	46
Spis wykresów	47

1. Wprowadzenie

Cel i zakres diagnozy:

Celem ogólnym diagnozy było określenie **potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów, nauczycieli oraz Szkoły Podstawowej w Tylawie.**

Cele szczegółowe obejmowały:

- ✓ określenie niezbędnego wyposażenia bazy Szkoły, tak aby posiadała ona przynajmniej wyposażenie zgodne z katalogiem wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych opracowany przez MEN,
- ✓ określenie niezbędnego wyposażenia bazy Szkoły, tak aby posiadała ona przynajmniej wyposażenie zgodne ze szczegółowym wykazem pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK opracowany przez MEN, niezbędne do osiągnięcia funkcjonalności, które musi spełniać szkoła, która planuje realizację typu projektu: *Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych*¹
- ✓ określenie zapotrzebowania na doszkadzanie nauczycieli.
- ✓ określenie zapotrzebowania uczniów i uczennic na zajęcia pozalekcyjne (w podziale na zajęcia: wyrównawcze i rozwijające),
- ✓ określenie kierunków działania w zakresie indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Zakres diagnozy obejmuje:

- 1) ocenę stanu infrastruktury dydaktycznej Szkoły pod kątem realizacji kształcenia, w szczególności w obszarze przyrody oraz TIK,
- 2) analizę wyników osiąganych przez uczniów i uczennice,
- 3) analizę zapotrzebowania uczniów i uczennic na zajęcia pozalekcyjne, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć matematyczno – przyrodniczych, językowych i informatycznych oraz zajęć rozwijających kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy,
- 4) analizę zapotrzebowania nauczycieli na doskonalenie zawodowe,
- 5) rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowego wsparcia dla uczniów i uczennic, nauczycieli oraz Szkoły w zakresie zakupu sprzętu i pomocy dydaktycznych.

¹ Wytczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014 – 2020, Warszawa, 2 czerwca 2015 r., Podrozdział 3.4 – Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych, s. 29-31.

Zespół opracowujący diagnozę:

Diagnoza została opracowana przez zespół nauczycieli powołany przez Dyrektora Szkoły **mgr Aleksandra Kosiora** i pracujący pod jego nadzorem:

- mgr Roman Gocz,
- mgr Grzegorz Lega,
- mgr Elżbieta Kluk.

Narzędzia i metody wykorzystywane do przygotowania diagnozy:

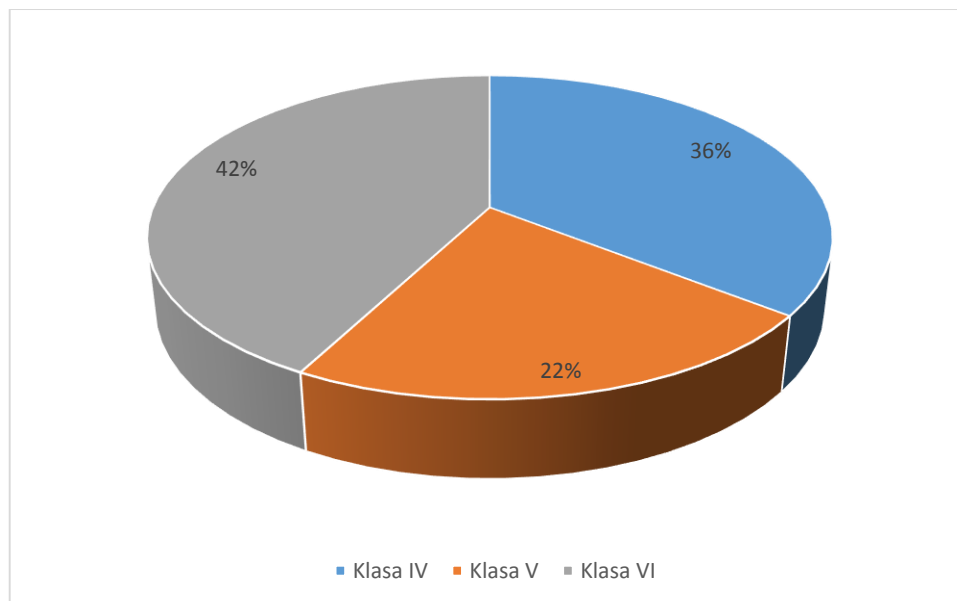
W celu przygotowania niniejszej diagnozy przeprowadzono:

- analizę danych zastanych, tzw. desk research, wykorzystującą przede wszystkim dokumenty opracowane w Szkole oraz raporty Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie oraz Centralnej Komisji Egzaminacyjnej,
- badania ankietowe, które zostały zrealizowane w okresie 15.04.2016 – 22.04.2016. Podczas badania wykorzystano 3 kwestionariusze ankiet:
 - 1) kwestionariusz ankiety dla uczniów i uczennic,
 - 2) kwestionariusz ankiety dla uczniów i uczennic nauczycielek i nauczycieli,
 - 3) kwestionariusz ankiety dla rodziców,
- wywiady z Dyrektorem Szkoły oraz nauczycielami.

Poniżej zaprezentowano informacje dotyczące badanej grup uczniów i uczennic, nauczycielek i nauczycieli oraz rodziców.

W badaniu ankietowym uczniów i uczennic wzięło udział 45 osób, z tego 22 (48,89%) stanowiły dziewczęta, zaś 23 (51,11%) stanowili chłopcy. Strukturę badanych uczniów i uczennic w zależności od klasy do której uczęszczali zaprezentowano na wykresie 1.

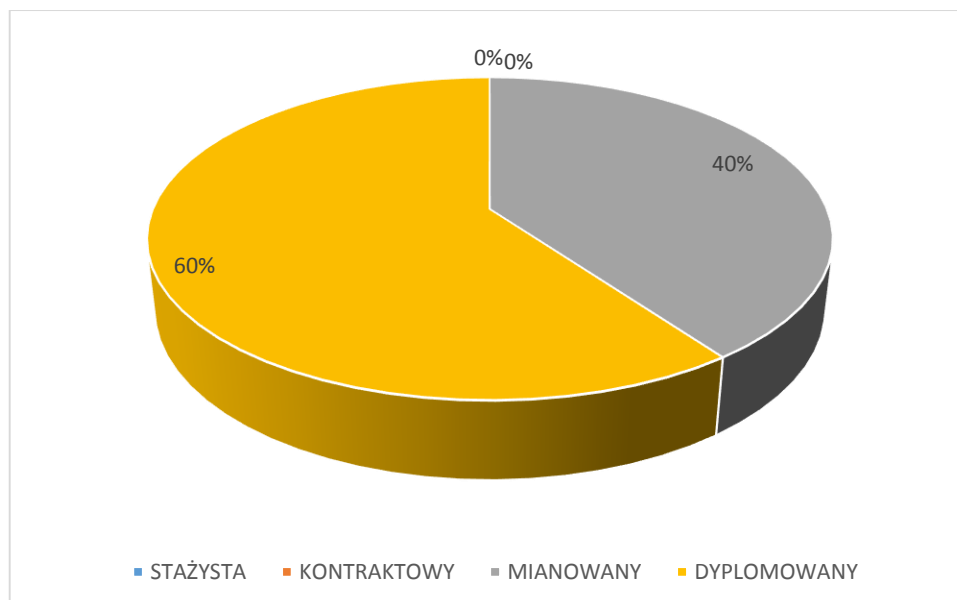
Wykres 1. Struktura ankietowanych uczniów i uczennic w zależności od klasy do której uczęszczali

Źródło: Opracowanie własne

W badaniu ankietowym nauczycielek i nauczycieli wzięło udział 10 osób, z tego 6 (60,00%) stanowiły kobiety, zaś 4 (40,00%) stanowili mężczyźni. Wśród badanych było 9 osób (w tym 5 kobiet), które posiadały tytuł magistra oraz 1 kobieta z tytułem licencjata. Strukturę badanych nauczycielek i nauczycieli w zależności od stopnia awansu zawodowego zaprezentowano na wykresie 2.

Wykres 2. Struktura ankietowanych nauczycieli w zależności od stopnia awansu zawodowego

Źródło: Opracowanie własne

Spośród wszystkich ankietowanych nauczycieli 9 osób (w tym 5 kobiet i 4 mężczyzn) zadeklarowało, że jest lub były wychowawcą klasy. Nie jest lub nie była wychowawcą klasy 1 kobieta.

Ankietyzacji poddani zostali również rodzice uczniów i uczennic klas IV – VI. Wśród badanych było 21 (70,00%) kobiet oraz 7 (23,33%) mężczyzn. Dwoje z rodziców (6,67%) nie wskazało płci. Wśród badanych było 9 rodziców uczniów klas IV, 9 rodziców uczniów klas V oraz 12 rodziców uczniów klas VI.

Wśród matek badanych uczniów i uczennic dominowały osoby z wykształceniem średnim i zasadniczym zawodowym - po 13 (43,33%). W dalszej kolejności występowały osoby z wykształceniem wyższym - 2 (6,67%). Dwoje z rodziców (6,67%) nie wskazało wykształcenia matki.

Natomiast wśród ojców najczęściej występowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 11 (36,67%). Kolejne frakcje stanowili ojcowie z wykształceniem średnim (6 osób, 20,00%) oraz zasadniczym zawodowym (3 osoby, 10,00%). Dziesięciu rodziców (33,33%) nie wskazało wykształcenia ojca.

W badanej grupie najwięcej rodziców (12 osób) zadeklarowało, że mają 3 dzieci. Mniej osób wskazało, że ma 2 dzieci (9 osób) oraz 4 i więcej dzieci (7 osób). Najmniej badanych (1 osoba) zadeklarowało, że ma 1 dziecko. Jedna z badanych osób nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie.

Status rodziców badanych na rynku pracy jest następujący (2 osoby nie udzieliły odpowiedzi):

- ✓ OBYDWOJE RODZICE PRACUJĄ – 10 (33,34%) rodziców,
- ✓ JEDNO Z RODZICÓW PRACUJE, DRUGIE JEST BEZROBOTNE – 12 (40,00%) rodziców,
- ✓ JEDNO Z RODZICÓW PRACUJE, DRUGIE JEST NA RENCIE – 4 (13,33%) rodziców,
- ✓ OBYDWOJE RODZICE SĄ BEZROBOTNI – 4 (13,33%) rodziców.

Korzystanie z pomocy ośrodka pomocy społecznej lub innej instytucji zadeklarowało 10 rodziców (33,33%).

Według rodziców, w domu dostęp do komputera oraz do Internetu mają wszystkie dzieci.

2. Sylwetka szkoły

2.1. Podstawowe informacje dotyczące Szkoły

Szkoła Podstawowa w Tylawie zlokalizowana jest w Gminie Dukła w województwie podkarpackim, w powiecie krośnieńskim w miejscowości Tylawa (38-454 Tylawa, Tylawa 26). Osobą uprawnioną do podejmowania wiążących decyzji w imieniu Szkoły jest mgr Aleksander Kosior.

Ze Szkołą możliwy jest kontakt telefoniczny (+48134330709), z użyciem faxu (+48134330709) oraz e-mailowy (tylawa@wp.pl).

Informacje dotyczące Szkoły można uzyskać z jej strony internetowej www.tylawa.pl

2.1.1. Informacje o podmiotach, z którymi współpracuje Szkoła

W obszarze realizacji zadań dydaktyczno – wychowawczych oraz pozostałych zadań, które wynikają ze specyfiki jednostki, Szkoła współpracuje z następującymi instytucjami:

1) w zakresie realizacji dodatkowych zajęć dla uczniów:

- Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie, 38-450 Dukła, ul. Trakt Węgierski 8a
zakres współpracy: edukacja ekologiczna i przyrodnicza, prelekcje, organizacja konkursów przyrodniczych, akcji ekologicznych.

2) w zakresie edukacji i podnoszenia kompetencji nauczycieli:

- Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie, Oddział PCEN w Krośnie, ul. Grodzka 45b, 38-400 Krosno,
zakres współpracy: szkolenie, doskonalenie, warsztaty.

3) w zakresie funkcjonowania szkoły w środowisku lokalnym:

- Towarzystwo na Rzecz Rozwoju Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zyndranowej, Zyndranowa 1, 38-454 Tylawa
zakres współpracy: edukacja historyczna, przyrodnicza i techniczna.
- Ochotnicza Straż Pożarna w Tylawie
Zakres współpracy: wspólne ćwiczenia i zajęcia w ramach działań edukacji ppoż.

2.1.2. Informacje o projektach EFS oraz efektach ich wdrażania

W latach 2007 – 2015 Szkoła uczestniczyła w realizacji 1 projektu w ramach EFS. Poniżej przedstawiono najważniejsze informacje dotyczące tych projektów oraz efektów ich wdrażania.

Tytuł projektu: „Indywidualizacja=edukacja”,

Numer i nazwa priorytetu: UDA - POKL.09.01.02-18-004/12-00 Indywidualizacja procesu nauczania i

wychowania uczniów klas I-III szkoły podstawowej Prowadzenie zajęć dla uczestników projektu Indywidualizacja = edukacja Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach,

Numer i nazwa działania: 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty,

Numer i nazwa poddziałania: 1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych Indywidualizacja = edukacja UDA - POKL.09.01.02-18-004/12-00 Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkoły podstawowej w roku szkolnym 2012-2013 w szkołach podstawowych,

Termin realizacji projektu: 16.10.2012 – 28.06.2013,

Wartość projektu: 287 072,01 zł

Liczba uczestników: 326 uczniów

Cel główny projektu: indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I – III w gminie Dukla,

Cele szczegółowe projektu:

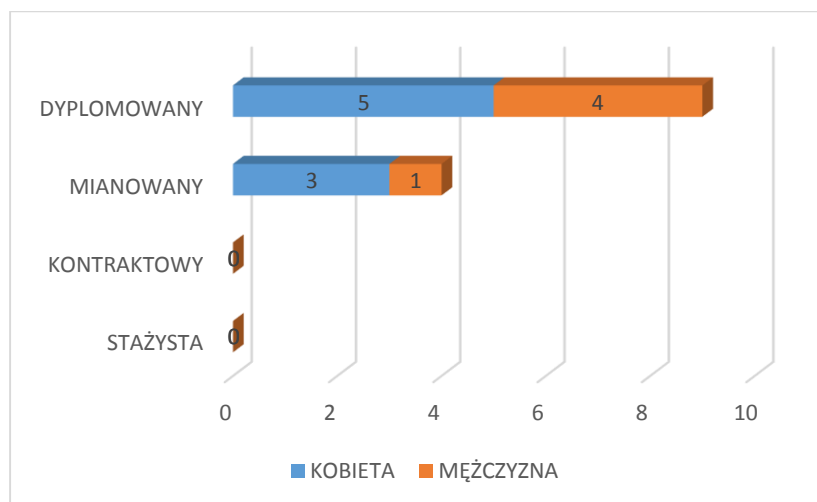
- rozwijanie zainteresowań matematycznych uczniów;
- rozbudzanie potrzeb kontaktu z przyrodą;
- kształtowanie pozytywnej motywacji do podejmowania zadań wymagających wysiłku intelektualnego;
- kształtowanie giętkości i oryginalności myślenia;
- rozwijanie wyobraźni matematycznej;
- kształtowanie umiejętności i potrzeb przeprowadzania doświadczeń.

Założenia i cele projektu zostały zrealizowane.

2.2. Charakterystyka nauczycieli pracujących w szkole

W szkole zatrudnionych jest 13 nauczycielek i nauczycieli, wśród których jest 8 (61,54%) kobiet i 5 (38,46%) mężczyzn. Wszystkie osoby mają wykształcenie wyższe, przy czym tytułem magistra legitymuje się 13 osób, w tym 8 nauczycielek i 5 nauczycieli, zaś licencjatem 1 nauczycielka. Strukturę nauczycielek i nauczycieli pod względem stopnia awansu zawodowego przedstawiono na wykresie 3.

Wykres 3. Struktura nauczycieli ze względu na stopień awansu zawodowego

Źródło: Opracowanie własne

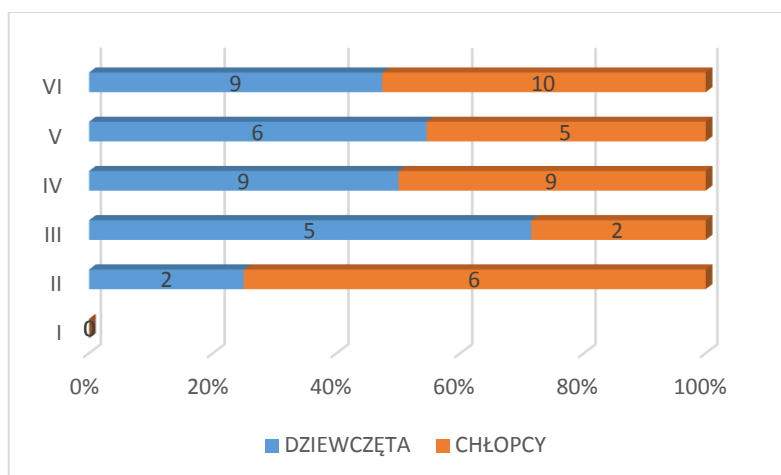
Z informacji zestawionych na wykresie 3 wynika, że dominującą grupą nauczycieli są osoby posiadające stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego (9 osób, w tym 5 kobiet i 4 mężczyzn). Kolejnymi pod względem liczności są nauczyciele mianowani (4 osoby, w tym 3 kobiety i 1 mężczyzna).

2.3. Charakterystyka dzieci uczęszczających do Szkoły

Według danych na dzień 15.04.2016 do szkoły uczęszcza 63 uczniów i uczennic, w tym 31 (49,21%) dziewcząt oraz 32 (50,79%) chłopców.

Strukturę dzieci w zależności od płci oraz klasy do której uczęszczą przedstawiono na wykresie 4.

Wykres 4. Struktura dzieci w zależności od płci oraz klasy do której uczęszczają

Źródło: Opracowanie własne

W szkole nie jest prowadzona klasa I. Wszystkie dzieci pochodzą z terenów wiejskich. Ze świadczeń pomocy społecznej korzysta 37 (58,73%) uczniów i uczennic, z czego 24 stanowią dziewczęta, a 13 chłopcy. Spośród dzieci uczęszczających do szkoły: z rodzin rozbitych pochodzi 6 uczniów (5 dziewczynek i 7 chłopców), z rodzin, w których co najmniej 1 rodzic jest bezrobotny 44 osoby (37 dziewcząt i 7 chłopców), zaś z rodzin korzystających z pomocy MOPS/GOPS 26 uczniów (25 dziewczynek i 1 chłopiec).

W Szkole uczy się 2 uczniów z niepełnosprawnością: 1 chłopiec w klasie IV (niedosłyszenie) oraz 1 dziewczynka w klasie VI (upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim).

Strukturę uczniów i uczennic w poszczególnych klasach, w tym znajdujących się w gorszym położeniu przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Struktura uczniów i uczennic w poszczególnych klasach, w tym osób w gorszym położeniu

Klasa	Dziewczęta	Chłopcy	Razem
I			
Łączna liczba uczniów i uczennic	0	0	0
• w tym z terenów wiejskich	0	0	0
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0
• w tym korzystających z pomocy społecznej	0	0	0
II			
Łączna liczba uczniów i uczennic	2	6	8
• w tym z terenów wiejskich	2	6	8
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0
• w tym korzystających z pomocy społecznej	4	1	5

Klasa	Dziewczęta	Chłopcy	Razem
III			
Łączna liczba uczniów i uczennic	5	2	7
• w tym z terenów wiejskich	5	2	7
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0
• w tym korzystających z pomocy społecznej	4	1	5
IV			
Łączna liczba uczniów i uczennic	9	9	18
• w tym z terenów wiejskich	9	9	18
• w tym z niepełnosprawnością	0	1	1
• w tym korzystających z pomocy społecznej	4	3	7
V			
Łączna liczba uczniów i uczennic	6	5	11
• w tym z terenów wiejskich	6	5	11
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0
• w tym korzystających z pomocy społecznej	6	3	9
VI			
Łączna liczba uczniów i uczennic	9	10	19
• w tym z terenów wiejskich	9	10	19
• w tym z niepełnosprawnością	1	0	1
• w tym korzystających z pomocy społecznej	6	5	11

Źródło: Opracowanie własne

Prognozowana liczba uczniów klas I w roku szkolnym 2016/2017 będzie wynosiła 11 uczniów, zaś w roku szkolnym będzie wynosiła 2017/2018 10 uczniów.

3. Potencjał infrastrukturalny Szkoły

Realizacja zadań dydaktycznych i wychowawczych odbywa się w budynku, który posiada 8 sal lekcyjnych, bibliotekę oraz boisko szkolne. W 2 salach znajduje się telewizor, w 1 tablica interaktywna. Szkoła posiada 1 pracownię komputerową (pracownia uruchomiona w 2004 roku), w której znajduje się 18 komputerów, 1 urządzenie wielofunkcyjne, 2 drukarki. Ponadto Szkoła posiada 1 aparat fotograficzny i 0 kamer wideo.

Zestawienie sprzętu² zakupionego przez Szkołę w ciągu ostatnich 5 lat przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2. Zestawienie sprzętu zakupionego przez Szkołę w ciągu ostatnich 5 lat

Lp.	Rodzaj sprzętu	Liczba sztuk	Rok zakupu	Źródło sfinansowania zakupu sprzętu (środki własne, dofinansowanie z programu rządowego/ze środków unijnych)
1.	Urządzenie wielofunkcyjne Canon iR-2520i	1	2015	Środki własne
2.	Bresser-Mikroskop – BIOLUX ERUDIT Mo1536x NV	1	2015	Środki własne
3.	Notebook TOSHIBA Satellite Pro	1	2014	Środki własne
4.	Tablica interaktywna Insgraf MT Multitouch	1	2015	Środki własne
5.	Projektor Krótkoogniskowy Epson EB-520	1	2015	Środki własne
6.	Notebook TOSHIBA Satellite Pro	1	2015	Środki własne
7.	Notebook LENOVO	1	2015	Środki własne
8.	Notebook LENOVO	1	2012	dofinansowanie ze środków unijnych
9.	Drukarka OKI	1	2012	dofinansowanie ze środków unijnych

Źródło: Opracowanie własne

Szkoła nie posiada udogodnień dla osób niepełnosprawnych.

² Przez sprzęt rozumie się środki trwałe, w tym sprzęt komputerowy, sprzęt RTV oraz większy sprzęt laboratoryjny

Szczegółowej diagnozie w zakresie posiadanego sprzętu i pomocy dydaktycznych oraz zapotrzebowania na sprzęt i pomoce dydaktyczne poddano, posiadane przez Szkołę, wyposażenie pracowni przyrodniczej oraz narzędzia TIK.

3.1. Wyposażenie pracowni przyrodniczej – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów

Szczegółowa analiza potencjału infrastrukturalnego Szkoły w zakresie posiadanego przez nią wyposażenia pracowni przyrodniczej wykazała, że **Szkoła nie posiada kompletnego wyposażenia zgodnego z katalogiem wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych opracowany przez MEN.**

Organ prowadzący nie dysponuje środkami finansowymi, które umożliwiłyby uzupełnienie bazy dydaktycznej pracowni przyrodniczej – nakłady finansowe w Szkole na zakup/modernizację pracowni przyrodniczej w ciągu trzech lat wyniosły w roku 2013 zero złotych, w 2014 – 400zł, natomiast w 2015 – 1398zł.

Braki w wyposażeniu uniemożliwiają optymalną realizację zajęć z przyrody wykorzystujących metodę eksperymentu (zarówno w ramach podstawy programowej jak również zajęć pozalekcyjnych) w jak najefektywniejszym, z punktu widzenia łączenia teorii z praktyką, stopniu.

Ten stan potwierdza odpowiedź nauczycielki prowadzącej zajęcia z przyrody na pytanie *W jakim stopniu wykorzystuje Pan(i) metodę eksperymentu do prowadzenia zajęć?*, która wskazała odpowiedź: **W NIEZNACZNYM STOPNIU**. W chwili obecnej zajęcia z przyrody z wykorzystaniem metody eksperymentu realizowane są w następującym wymiarze:

- ✓ w klasie IV – 8 godzin,
- ✓ w klasie V – 7 godzin,
- ✓ w klasie VI – 10 godzin.

Odpowiedzi nauczycieli na powyższe pytanie w znacznym stopniu potwierdzają odpowiedzi uczniów na pytanie *Jak często w trakcie lekcji przyrody prowadzicie z nauczycielem różne eksperymenty?*: odpowiedzi **BARDZO RZADKO** udzieliło 20 (44,44%) dzieci, **RZADKO** udzieliło 15 (33,33%), zaś **CZĘSTO** 8 (17,78%) dzieci (2 osoby nie udzieliły odpowiedzi na pytanie) oraz obserwacje poczynione przez prowadzących zajęcia, która wskazuje, iż *Uczniowie lubią zajęcia prowadzone metodą eksperymentu, chętnie w nich uczestniczą.*

Ocena stanu wyposażenia pracowni przyrodniczej pozwoliła na wskazanie katalogu pomocy dydaktycznych, których zakup jest niezbędny w kontekście posiadania przez Szkołę przynajmniej wyposażenia zgodnego z katalogiem wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych

opracowanego przez MEN. Pozwoli to na efektywniejsze i atrakcyjniejsze kształcenie uczniów w obszarze przedmiotów przyrodniczych z jak najszerzym zastosowaniem obserwacji i eksperymentu przez nauczycieli, którzy wcześniej zwiększą swoje umiejętności i kompetencje zawodowe niezbędne do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu.

Potwierdzają to odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak oceniasz zajęcia z przyrody prowadzone z wykorzystaniem metody eksperymentu?*: 32 (71,11%) ankietowanych wskazało, że (takie zajęcia, przyp. Autor) **POMAGAJĄ IM LEPIEJ ZROZUMIEĆ TEMAT LEKCJI**, zaś 39 (86,67%) zadeklarowało, że **DZIĘKI NIM MOGĄ NAUCZYĆ SIĘ JAK WYKORZYSTAĆ WIEDZĘ W CODZIENNYM ŻYCIU**. Jedynie 1 osoba wskazała, iż takie zajęcia **SĄ STRATĄ CZASU – LEPIEJ UCZYĆ SIĘ TRADYCYJNIE**.

Zestawienie zapotrzebowania na wyposażenie pracowni przyrodniczej przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3. Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni przyrodniczej

L.p.	Nazwa elementu wyposażenia	Ilość
1.	Lupa	10
2.	Pudełko do obserwacji okazów (z 3 lupami)	15
3.	Lornetka	10
4.	Teleskop	1
5.	Mikroskop – wersja zasilana z sieci i/lub z baterii	8
6.	Mikroskop z kamerą USB	-
7.	Zestaw preparatów mikroskopowych – bezkręgowce	3
8.	Zestaw preparatów mikroskopowych – grzyby	3
9.	Zestaw preparatów mikroskopowych – tkanki człowieka	2
10.	Zestaw preparatów mikroskopowych – tkanki człowieka zmienione chorobowo	3
11.	Zestaw preparatów mikroskopowych – co żyje w kropli wody	1
12.	Taśma miernicza	7
13.	Stoper	7
14.	Termometr z sondą	7
15.	Termometr laboratoryjny	8
16.	Termometr zaokienny	3
17.	Waga elektroniczna do 5 kg – zasilanie z sieci i/lub z baterii	7
18.	Waga szalkowa z tworzywa + odważniki	3
19.	Kompas	5
20.	Deszczomierz	3
21.	Barometr	2

L.p.	Nazwa elementu wyposażenia	Ilość
22.	Wiatromierz + Higrometr	2
23.	Zestaw siłomierzy	3
24.	Miernik uniwersalny wielkości elektrycznych	7
25.	Elektroskop	6
26.	Zestaw pałeczek do elektryzowania	6
27.	Zestaw podstawowych obwodów elektrycznych	5
28.	Zestaw soczewek	3
29.	Pryzmat szklany	6
30.	Zestaw optyczny – mieszanie barw (krążek Newtona)	6
31.	Zestaw cylindrów o równych masach i różnych objętościach	3
32.	Zestaw klocków plastikowych	2
33.	Zestaw sprężyn metalowych	1
34.	Zestaw skał i minerałów	1
35.	Stetoskop	3
36.	Ciśnieniomierz	2
37.	Probówka szklana – 18 cm, śr. 18 mm	50
38.	Statyw na probówki	5
39.	Kolba okrągłodenna	5
40.	Kolba stożkowa	2
41.	Zlewka niska – szklana	3
42.	Palnik spirytusowy	4
43.	Zestaw plastikowych pipet Pasteura	40
44.	Butelka z zakraplaczem	15
45.	Lejki plastikowe	15
46.	Szalka Petriego	10
47.	Bagietki	10
48.	Statyw	2
49.	Przenośny zestaw do badania wody	2
50.	Kwasomierz glebowy klasyczny	7
51.	Suszarka na szkło laboratoryjne	1
52.	Płyta grzejna	1
53.	Drążek teleskopowy	1
54.	Naczynie/czerpak do pobierania wody	1
55.	Sieć planktonowa podstawowa	1
56.	Sieć workowa z drążkiem aluminiowym	2
57.	Krążek Secchiego	2

L.p.	Nazwa elementu wyposażenia	Ilość
58.	Łopatka	7
59.	Pompki do balonów	3
60.	Akwarium	1
61.	Terrarium	1
62.	Globus indukcyjny	5
63.	Globus fizyczny	5
64.	Globus fizyczny duży	1
65.	Globus konturowy	7
66.	Polska – mapa ścienna, fizyczna/mapa do ćwiczeń	1
67.	Świat – mapa fizyczna	1
68.	Europa – mapa fizyczna	1
69.	Krajobrazy świata – mapa	1
70.	Ochrona przyrody w Polsce – mapa	1
71.	Obrotowa mapa nieba	8
72.	Szkielet człowieka z ruchomymi elementami	1
73.	Modele: szkielet ryby	1
74.	Modele: szkielet płaza	1
75.	Modele: szkielet gada,	1
76.	Modele: szkielet ptaka	1
77.	Modele: szkielet ssaka	1
78.	Przewodnik – Las	2
79.	Przewodnik do rozpoznawania drzew	2
80.	Przewodnik rośliny i zwierzęta	1
81.	Atlas pogoda i klimat	3
82.	Atlas ptaków w Polsce	2
83.	Atlas owadów	2
84.	Atlas grzybów	2
85.	Atlas minerałów, kamieni szlachetnych i skał	2
86.	Atlas zwierząt chronionych w Polsce	1
87.	Atlas roślin chronionych w Polsce	2
88.	Atlas geograficzny	10
89.	Atlas przyrodniczy	8
90.	Mały atlas anatomiczny	6
91.	Przewodnik do rozpoznawania gwiazd	4
92.	Przewodnik do rozpoznawania drzew	4
93.	Przewodnik do rozpoznawania ptaków	3

L.p.	Nazwa elementu wyposażenia	Ilość
94.	Przewodnik do rozpoznawania zwierząt	3
95.	Przewodnik do rozpoznawania motyli	4
96.	Przewodnik do rozpoznawania owadów	3
97.	Przewodnik do rozpoznawania grzybów	4
98.	Aparat fotograficzny	1
99.	Rzutnik multimedialny	1
100.	Ekran do rzutnika multimedialnego	1
101.	Odtwarzacz CD z głośnikami	1
102.	Laptop dla nauczyciela	1

Źródło: Opracowanie własne

Wskazana ilość poszczególnych elementów wyposażenia powinna być zakupiona w zależności od możliwości finansowych Szkoły, dostępności środków (w tym środków własnych, środków zewnętrznych np. z EFS, oraz innych) oraz priorytetów Szkoły w zakresie realizacji wszystkich działań edukacyjnych.

Maksymalizacja efektu dydaktycznego związanego z zakupem sprzętu będzie możliwa w połączeniu z działaniami wspierającymi nauczycieli przyrody poprzez np. modyfikację szczegółowego programu kształcenia dla poszczególnych klas, opracowanie konspektów i materiałów dydaktycznych,

W wyniku zakupu sprzętu oraz przeszkolenia nauczycieli zajęcia z przyrody z wykorzystaniem metody eksperymentu będą mogły być realizowane w następującym wymiarze:

- ✓ w klasie IV – min. 28 godzin,
- ✓ w klasie V – min. 28 godzin,
- ✓ w klasie VI – min. 32 godzin.

3.2. Wyposażenie Szkoły w narzędzia TIK – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów

Szczegółowa analiza potencjału infrastrukturalnego Szkoły w zakresie posiadanego przez nią sprzętu i wyposażenia ITK wykazała, że **Szkoła nie posiada kompletnego wyposażenia zgodnego ze szczegółowym wykazem pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK opracowany przez MEN.**

Organ prowadzący nie dysponuje środkami finansowymi, które umożliwiłyby zakup niezbędnego sprzętu TIK – nakłady finansowe w Szkole na zakup sprzętu i narzędzi TIK w ciągu trzech lat wyniosły: w roku 2013 0,00 złotych, w 2014 – 2 560,00 zł, natomiast w roku 2015 – 2 077,00 zł.

Szczegółowa analiza potencjału infrastrukturalnego Szkoły w zakresie funkcjonalności, które musi spełniać szkoła, która planuje realizację typu projektu: *Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych* została zaprezentowana w tabeli 4.

Tabela 4. Ocena spełniania funkcjonalności związanych z wykorzystaniem narzędzi TIK

L.p.	Nazwa funkcjonalności	Ocena
1.	stały dostęp do łącza internetowego użytkowników w szkole lub placówce systemu oświaty, na poziomie przepływności optymalnym dla bieżącego korzystania z cyfrowych zasobów online w trakcie lekcji i w ramach pracy zawodowej	POSIADA
2.	w zależności od liczby uczniów, tj. do 300 albo od 301, szkoła lub placówka systemu oświaty posiada odpowiednio, co najmniej, jeden albo dwa zestawy przenośnych komputerów albo innych mobilnych urządzeń mających funkcje komputera oraz dedykowanego urządzenia umożliwiającego ładowanie oraz zarządzanie mobilnym sprzętem komputerowym z: i. zainstalowanym systemem operacyjnym; ii. dostępem do oprogramowania biurowego; iii. oprogramowaniem antywirusowym, jeżeli istnieje dla danego urządzenia – opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych; iv. oprogramowaniem zabezpieczającym komputer albo inne mobilne narzędzia mające funkcje komputera w przypadku kradzieży; v. oprogramowaniem do zarządzania zestawem przenośnych komputerów albo innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera dla potrzeb przeprowadzania zajęć lekcyjnych - w zależności od rodzaju wybranego przenośnego komputera albo innego mobilnego narzędzia mającego funkcje komputera - opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych oraz oprogramowaniem do zarządzania szkolnymi urządzeniami sieciowymi; vi. oprogramowaniem zabezpieczającym uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju w rozumieniu art. 4a ustawy o systemie oświaty; vii. oprogramowaniem zabezpieczającym szkolne urządzenia sieciowe	NIE POSIADA
3.	w zależności od liczby uczniów, tj. do 300 albo od 301, szkoła lub placówka systemu oświaty posiada odpowiednio, co najmniej, jedno albo dwa wydzielone miejsca dostosowane do potrzeb funkcjonowania zestawu przenośnych komputerów lub	NIE POSIADA

L.p.	Nazwa funkcjonalności	Ocena
	innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera z bezprzewodowym dostępem do Internetu	
4.	w miejscach, w których uczniowie korzystają z zestawu przenośnych komputerów lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera, jest możliwa prezentacja treści edukacyjnych z wykorzystaniem wielkoformatowych, niskoemisyjnych, interaktywnych urządzeń do projekcji obrazu i emisji dźwięku umożliwiających wyświetlanie obrazu bez konieczności każdorazowego dostosowywania warunków światła i układu ławek w salach	NIE POSIADA
5.	szkoła lub placówka systemu oświaty zapewnia komputery przenośne lub inne mobilne narzędzia mające funkcje komputera do indywidualnego użytku służbowego nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem TIK	NIE POSIADA
6.	szkoła lub placówka systemu oświaty posiada co najmniej jedno miejsce (pomieszczenie), w którym uczniowie mają możliwość korzystania z dostępu do Internetu pomiędzy oraz w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych w godzinach pracy szkoły, zgodnie z organizacją roku szkolnego	NIE POSIADA

Źródło: Opracowanie własne

Natomiast ilościowy stan oprogramowania znajdującego się w posiadaniu Szkoły i służącego do wspomaganie realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów przedstawiono w tabeli 5.

Tabela 5. Stan oprogramowania do wspomaganie realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów

L.p.	Nazwa przedmiotu	Ilość posiadanych programów
1.	Matematyka	1
2.	Język angielski	1
3.	Zajęcia techniczne	1

Źródło: Opracowanie własne

Braki w wyposażeniu w narzędzia TIK oraz odpowiednie oprogramowanie uniemożliwiają realizację zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych (zarówno w ramach podstawy programowej jak również zajęć pozalekcyjnych) ze wszystkich przedmiotów w optymalnym stopniu. Ten stan potwierdzają odpowiedzi nauczycieli na pytania: *W jakim stopniu wykorzystuje Pan(i) urządzenia cyfrowe oraz sprzęt informatyczny do prowadzenia zajęć przedmiotowych?*, gdzie spośród 10 osób odpowiedź **W BARDZO DUŻYM STOPNIU** wskazało 5, zaś **W NIEZNACZNYM STOPNIU** 4, zaś **W OGÓLE** 1 oraz *W jakim stopniu wykorzystuje Pan(i) Internet do prowadzenia zajęć przedmiotowych?*

– w tym przypadku również spośród 10 osób odpowiedź **W BARDZO DUŻYM STOPNIU** wskazało 4 osoby, zaś **W OGÓLE NIE WYKORZYSTUJE** 1 osób (1 osoba nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie).

Odpowiedzi nauczycieli na powyższe pytanie w znacznym stopniu potwierdzają odpowiedzi uczniów na pytanie *Jak często w trakcie lekcji uczycie się wykorzystując komputery, projektory, tablice interaktywne, itp.?* odpowiedzi **BARDZO RZADKO** udzieliło 2 (4,44%) dzieci, **RZADKO** udzieliło 15 (33,330%), **CZĘSTO** 27 (60,00%), zaś **BARDZO CZĘSTO** udzieliła 1 osoba (2,22%). Spośród wszystkich przedmiotów (oprócz informatyki) uczniowie wskazali, iż najczęściej wskazane narzędzia TIK wykorzystywane są na lekcjach techniki (26 osób, 57,78%), najrzadziej zaś w trakcie zajęć z matematyki, muzyki oraz języka angielskiego (2 osoby, 4,44%), a także plastyki (1 osoba, 2,22%).

Ocena stanu wyposażenia w narzędzia TIK pozwoliła na wskazanie katalogu sprzętu oraz oprogramowania, których zakup jest niezbędny w kontekście osiągnięcia funkcjonalności, które musi spełniać szkoła, która planuje realizację typu projektu: *Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych* oraz pozwoli to na efektywniejsze i atrakcyjniejsze kształcenie uczniów w ramach wszystkich przedmiotów z wykorzystaniem narzędzi TIK przez nauczycieli, którzy wcześniej zwiększą swoje kompetencje zawodowe w tym zakresie.

Potwierdzają to odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak oceniasz zajęcia prowadzone z wykorzystaniem sprzętu komputerowego?* 30 (60,67%) ankietowanych wskazało, że (takie zajęcia, przyp. Autor) **POMAGAJĄ IM LEPIEJ ZROZUMIEĆ TEMAT LEKCJI**, zaś 36 (80,00%) zadeklarowało, że **DZIĘKI NIM MOGĄ NAUCZYĆ SIĘ JAK WYKORZYSTAĆ WIEDZĘ W CODZIENNYM ŻYCIU**. Jedynie troje z badanych uczniów stwierdził, iż takie zajęcia **SĄ STRATĄ CZASU – LEPIEJ UCZYĆ SIĘ TRADYCYJNIE**.

Zestawienie zapotrzebowania na zakup narzędzi TIK przedstawiono w tabeli 6.

Tabela 6. Zapotrzebowanie na zakup narzędzi TIK

L.p.	Nazwa elementu	Ilość
1.	Przenośny komputer dla ucznia, wraz z oprogramowaniem, lub inne mobilne urządzenie mające funkcje komputera	20
2.	Przenośny komputer dla nauczyciela, wraz z oprogramowaniem, lub inne mobilne urządzenie mające funkcje komputera	1
3.	Dedykowane urządzenie umożliwiające ładowanie oraz zarządzanie mobilnym sprzętem komputerowym	1
4.	Drukarka 3D	1
5.	Cyfrowe urządzenie zapisujące obraz lub/i dźwięk z oprzyrządowaniem i statywem	1
6.	Cyfrowe systemy pomiarowe	1
7.	Wizualizer	1

L.p.	Nazwa elementu	Ilość
8.	System do zbierania i analizowania odpowiedzi	1
9.	Zasilacz UPS	1
10.	Klimatyzator	1
11.	Serwer plików NAS	1
12.	Urządzenie sieciowe, kontroler WLAN, punkt dostępowy	1

Źródło: Opracowanie własne

Natomiast zestawienie zapotrzebowania na zakup oprogramowania do realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów z wykorzystaniem TIK przedstawiono w tabeli 7.

Tabela 7. Zapotrzebowanie na oprogramowanie

L.p.	Nazwa programu	Ilość
1.	Zajęcia komputerowe - Logomocja – licencja szkolna	1
2.	Komplet plansz interaktywnych 7 - SP	1

Źródło: Opracowanie własne

Wskazana ilość poszczególnych elementów sprzętu i oprogramowania powinna być zakupiona w zależności od możliwości finansowych Szkoły, dostępności środków (w tym środków własnych, środków zewnętrznych np. z EFS, oraz innych) oraz priorytetów Szkoły w zakresie realizacji wszystkich działań edukacyjnych.

4. Ocena jakości kształcenia w Szkole – stan obecny i rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowych form wsparcia

4.1. Analiza wyników edukacyjnych uczniów i uczennic

4.1.1. Analiza wyników sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej w latach 2013 – 2015

W tabeli 8 zestawiono wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015. Wśród uczniów biorących udział w sprawdzianie nie było osób z niepełnosprawnościami.

Tabela 8. Wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015

Rok	Wynik średni	Stanin szkoły	Czytanie	Pisanie	Rozumowanie	Korzystanie z informacji	Wykorzystanie wiedzy w praktyce	Ogółem
2013	19,85%	3	62%	55%	46%	50%	32%	50%
2014	23,27%	4	69%	47%	56%	62%	59%	58%
2015 ³	54,2%	2	j. polski		matematyka		j. angielski	
			58,2%		50%		46,7%	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OKE [<http://www.oke.krakow.pl/inf/>]

Z informacji zestawionych w tabeli wynika, że w ostatnich trzech latach średni wynik sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej nie przekroczył 60%. W ciągu ostatnich trzech lat szkolnych Szkoła trzykrotnie osiągnęła wynik staninowy nie przekraczający 4 stanina.

³ W 2015 r. nastąpiła zmiana formy sprawdzianu końcowego szóstoklasistów (nie ma podziału na standardy tylko na przedmioty j. polski – max. 21 pkt., matematyka – max. 20 pkt., j. angielski – max 40 pkt.)

Średni **ogólny** procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 54,2% i był o 13,5 p.p. niższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 67,7%⁴ oraz o 6,8 p.p. niższy od średniej gminnej, która wynosiła 61%⁵.

W przypadku wyników z **języka polskiego** średni ogólny procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 58,2% i był o 14,6 p.p. niższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 72,8%⁶ oraz o 9,8 p.p. niższy od średniej gminnej, która wynosiła 68%⁷.

W przypadku wyników z **matematyki** średni ogólny procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 50,0% i był o 12,4 p.p. niższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 62,4%⁸ oraz o 4,0 p.p. niższy od średniej gminnej, która wynosiła 54%⁹.

W przypadku wyników z **języka angielskiego** średni ogólny procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 46,7% i był o 31,2 p.p. niższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 77,9%¹⁰ oraz o 22,3 p.p. niższy od średniej gminnej, która wynosiła 69%¹¹.

Dodatkowo, w tabeli 9, zaprezentowano wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015 w podziale na płeć:

⁴ Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2015 Województwo podkarpackie. Sprawozdanie ze sprawdzianu, CKE, Warszawa 2015, s. 8.

⁵

http://www.oke.krakow.pl/inf/filedata/files/6111_xx_wyniki%20uczni%F3w%20i%20szk%F3B3%20podstawowych%20w%20gminach%20w%202015%20r.%20-%20cz%EA%B6%E6%201.pdf

⁶ Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2015 Województwo podkarpackie. Sprawozdanie ze sprawdzianu, CKE, Warszawa 2015, s. 17.

⁷

http://www.oke.krakow.pl/inf/filedata/files/6111_xx_wyniki%20uczni%F3w%20i%20szk%F3B3%20podstawowych%20w%20gminach%20w%202015%20r.%20-%20cz%EA%B6%E6%201.pdf

⁸ Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2015 Województwo podkarpackie. Sprawozdanie ze sprawdzianu, CKE, Warszawa 2015, s. 17.

⁹

http://www.oke.krakow.pl/inf/filedata/files/6111_xx_wyniki%20uczni%F3w%20i%20szk%F3B3%20podstawowych%20w%20gminach%20w%202015%20r.%20-%20cz%EA%B6%E6%201.pdf

¹⁰ Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2015 Województwo podkarpackie. Sprawozdanie ze sprawdzianu, CKE, Warszawa 2015, s. 17.

¹¹

http://www.oke.krakow.pl/inf/filedata/files/6111_xx_wyniki%20uczni%F3w%20i%20szk%F3B3%20podstawowych%20w%20gminach%20w%202015%20r.%20-%20cz%EA%B6%E6%202.pdf

Tabela 9. Wyniki egzaminów końcowych uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015

Rok	Wynik średni DZIEWCZĘTA	Wynik średni CHŁOPCY	Wynik średni OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE
2013	23,40	17,63	-
2014	24,67	21,36	-
2015	22,80	21,11	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OKE [<http://www.oke.krakow.pl/inf/>]

Z informacji zestawionych w tabeli wynika, że w ostatnich trzech latach szkolnych zdecydowanie wyższe wyniki uzyskiwały dziewczęta, które na przestrzeni tego czasu były lepsze od chłopców średnio o nieco ponad 3,5 p.p.

4.1.2. Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas I – III

Analizie poddano wyniki sprawdzianu uczniów i uczennic kończących klasę III szkoły podstawowej w latach 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015. Wśród uczniów biorących udział w sprawdzianie nie było osób z niepełnosprawnościami. Wyniki zestawiono w tabeli 10.

Tabela 10. Wyniki sprawdzianu uczniów i uczennic klas III w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015

Rok	Wynik średni (max 40pkt.)	Wynik średni – DZIEWCZĘTA	Wynik średni – CHŁOPCY	Wynik średni – OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE
2013	56%	58%	46%	-
2014	63%	50%	76%	-
2015	48%	37%	60%	-

Źródło: Opracowanie własne

W roku 2013 nieco wyższy wynik na sprawdzianie uzyskały dziewczęta, natomiast w latach 2014 oraz 2015 znacząco wyższy wynik uzyskali chłopcy.

Na podstawie wywiadu z nauczycielami klas I – III analizę ilościową zaprezentowaną powyżej uzupełniono analizą jakościową. Nauczyciele prowadzący zajęcia w klasach I – III zostali poproszeni o wskazanie mocnych i słabych stron uczniów i uczennic kończących I etap edukacyjny, a także szans oraz zagrożeń dla ich dalszego kształcenia:

- **mocne strony:** wysoka sprawność manualna; opanowanie czytania oraz płynności i tempa; pisanie w bardzo dobrym stopniu; samodzielność w wykonywaniu zadań; zaangażowanie w czasie zajęć; zgrany zespół umiejący ze sobą współpracować w różnych sytuacjach, przestrzegający zasad obowiązujących w klasie i szkole; dobra frekwencja,
- **słabe strony:** trudności w śmiałym, pewnym siebie, głośnym na forum klasy wypowiedzianiu się; - brak motywacji do nauki u niektórych uczniów; trudności w obliczaniu działań matematycznych oraz rozwiązywaniu zadań tekstowych,
- **szanse:** wykorzystanie zdolności uczniów poprzez stworzenie im odpowiednich warunków,
- **zagrożenia:** emocje niektórych uczniów, które mogą być problemem dla nich samych i nie tylko, wynikające z sytuacji rodzinnych oraz uwarunkowań środowiskowych.

W podsumowaniu nauczyciele klas I – III wskazują, na trudności z przyswajaniem wiedzy spowodowane nieharmonijnym przebiegiem funkcji poznawczych bądź zaniedbaniem ze strony domu rodzinnego; niedopilnowanie dzieci przez rodziców w kwestii odrabiania zadań domowych; brak nawyku do uczenia się w domu. Problemy z koncentracją uwagi. Problemy emocjonalne związane z nietypową sytuacją rodzinną (rozwód rodziców, problemy alkoholowe jednego z rodziców). Największe trudności w edukacji w/w uczniów jakimi są brak samodzielności systematyczności w uczeniu się i zdobywaniu informacji, brak motywacji do uczenia się. Problemem dla niektórych uczniów jest praca zespołowa, dostosowanie się do zasad i norm przyjętych w grupie oraz. Cechuje ich też brak umiejętności radzenia sobie z niepowodzeniami.

4.1.3. Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas IV – VI

Szczegółowej analizie poddano oceny uczniów i uczennic klas IV – VI na koniec roku szkolnego 2014/2015 z następujących przedmiotów: matematyka, informatyka, język angielski oraz przyroda. Zestawienie średnich ocen w poszczególnych klasach oraz strukturę ocen przedstawiono w tabeli 11.

Tabela 11. Zestawienie średnich ocen w poszczególnych klasach oraz struktura ocen w roku szkolnym 2014/2015

Przedmiot	Matematyka			Informatyka			Język angielski			Przyroda		
	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI
Klasa	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI
Ilość	11	19	14	11	19	14	11	19	14	11	19	14
Średnia	4,3	3,5	3,2	4,6	3,55	4,2	4,3	3,00	3,4	3,8	3,2	3,4
cel	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
bdb	5	3	2	6	2	4	4	2	0	1	1	3
db	4	9	2	5	9	9	6	4	5	7	8	3
dst	2	2	7	0	5	1	1	7	5	3	4	4
dop	0	5	3	0	3	0	0	5	3	0	6	4
ndst	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne

Analiza informacji zawartych w tabeli 11 wskazuje, że uczniowie i uczennice klas IV – VI są bardzo mocno zróżnicowani pod względem osiągniętych przez nich wyników edukacyjnych. Największe problemy występują w przypadku lekcji przyrody (średnia: 3,2 do 3,8) oraz języka angielskiego (średnia: 3,0 do 4,3). Najlepsze efekty kształcenia widoczne są natomiast z informatyki (średnia: 3,55 do 4,6).

Na koniec roku szkolnego 2014/2015 liczba uczniów i uczennic **z oceną co najmniej dobrą** z poszczególnych przedmiotów wynosiła:

- ✓ informatyka – 35 dzieci,
- ✓ język angielski – 22 dzieci,
- ✓ przyroda – 23 dzieci,
- ✓ matematyka – 25 dzieci.

Dodatkowo przeanalizowano wyniki z powyższych przedmiotów przez chłopców i dziewczęta osobno. Wyniki zestawiono w tabeli 12.

Tabela 12. Zestawienie średnich ocen chłopców i dziewcząt oraz osobno dla osób niepełnosprawnych w poszczególnych klasach w roku szkolnym 2014/2015

Przedmiot	Matematyka			Informatyka			Język angielski			Przyroda		
	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI
średnia DZIEWCZĘTA	3,7	4,3	3,4	4,3	4,5	4,0	3,8	3,8	3,8	3,5	3,8	3,4
średnia CHŁOPCY	5,0	3,1	3,1	4,8	3,6	4,3	4,6	2,9	3,1	4,2	3,0	3,3
Średnia NIEPEŁNOSPRAWNI	-	2,0	-	-	2,0	-	-	2,0	-	-	2,0	-

Źródło: Opracowanie własne

Z informacji zestawionych w tabeli 12 wynika, że wyniki dla dziewcząt i chłopców są bardzo zróżnicowane. Można zauważyć, że w klasie IV lepsze wyniki wykazują chłopcy, natomiast w klasach V i VI lepiej wypadły dziewczęta poza lekcjami informatyki w klasie VI, gdzie wyższą średnią wykazali się chłopcy.

Uzupełnieniem przeprowadzonej analizy wyników edukacyjnych uczniów i uczennic była analiza ich postaw w zakresie wyboru zawodu w przyszłości. Spośród wszystkich ankietowanych, którzy udzielili odpowiedzi na pytanie *Czy wiesz kim chciał(a)byś zostać w przyszłości?* 10 (w tym 6 dziewcząt i 4 chłopców) NIE ZASTANAWIAŁA SIĘ nad tym zagadnieniem. Spośród pozostałych osób odpowiedzi pozytywnej udzieliło 31 (w tym 14 dziewcząt i 17 chłopców), zaś negatywnej 4 (w tym 2 dziewcząt i 2 chłopców).

Przy tej okazji badani udzielili odpowiedzi na pytanie *Czy chciał(a)byś, aby tematy dotyczące poszczególnych zawodów były realizowane w szkole?* Cztery osoby wypowiedziały się negatywnie na ten temat. Odpowiedzi pozostałych ankietowanych uczniów były następujące:

- ✓ TAK, NA LEKCJACH WYCHOWAWCZYCH – 23, w tym 10 dziewcząt i 13 chłopców,
- ✓ TAK, PRZY OKAZJI ZAJĘĆ Z POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW – 25, w tym 12 dziewcząt i 13 chłopców,
- ✓ TAK, PRZY OKAZJI SPOTKAŃ Z PRZEDSTAWICIELAMI RÓŻNYCH ZAWODÓW, NP. LEKARZAMI, INFORMATYKAMI, POLICJANTAMI, STRAŻAKAMI, ITP. – 24, w tym 15 dziewcząt i 9 chłopców.

Ponadto 40 uczniów i uczennic (w tym 20 dziewcząt i 20 chłopców) zadeklarowało, że chciałoby się dowiedzieć w jakim zawodzie najlepiej będzie jej pracować w przyszłości.

Podsumowaniem jest opinia nauczycieli klas IV – VI: Uczniów klas 4-6 charakteryzuje brak motywacji do uczenia się, traktowanie nauki jako przykrego obowiązku, przymusu; nieodrabianie zadań domowych; trudności z koncentracją uwagi na lekcjach; zaniedbania ze strony domu rodzinnego – nieprzywiązywanie uwagi do procesu uczenia się i zdobycia lepszego wykształcenia przez dziecko; brak konkretnych zainteresowań dzieci, moda na nieuczenie się. Zaburzenia zachowania i problemy emocjonalne związane z nietypową sytuacją rodzinną (rozwód rodziców, problemy alkoholowe jednego z rodziców).

Wnioski:

Zdecydowanie najniższe wyniki uczniowie uzyskali z języka angielskiego oraz matematyki. Nieco wyższy poziom edukacyjny reprezentują z języka ojczystego. Stąd też w założeniach edukacyjnych na kolejne lata wymagane jest zwiększenie ilości zajęć z języka angielskiego oraz matematyki. Ze względu na niskie wyniki uczniów konieczne jest również zaproponowanie im ciekawszej formy zdobywania wiedzy, wykorzystanie różnorodnych narzędzi dydaktycznych celem zmiany sposobu postrzegania dziedzin nauki powszechnie uznanych za trudne (po uprzednim przygotowaniu nauczycieli).

4.1.4. Analiza pozaszkolnej aktywności naukowej uczniów i uczennic

W roku szkolnym 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015 nie było laureatów konkursów przedmiotowych na poziomie gminnym, powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim.

Wnioski:

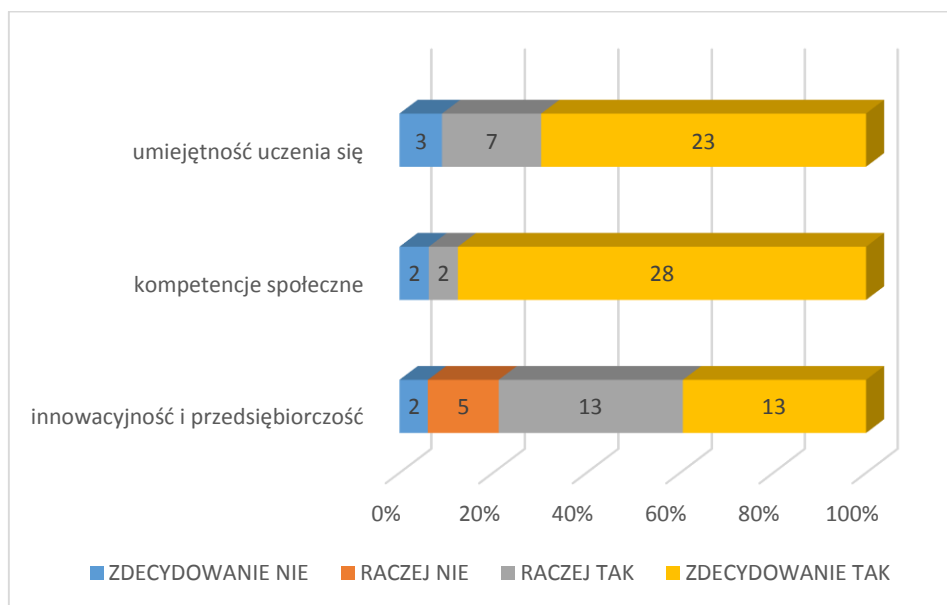
Ze względu na brak laureatów konkursów na każdym szczeblu należy podjąć działania aktywizujące najzdolniejszych uczniów i udzielić im, w miarę możliwości i potrzeb, indywidualnego wsparcia. Należy również podjąć działania, które będą zmierzały do promocji uczniów zdolnych w środowisku uczniowskim.

4.2. Ocena umiejętności i kompetencji nauczycieli w wybranych obszarach kształcenia oraz stosowania przez nich metod i form sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych

Ocenę umiejętności i kompetencji nauczycieli **w zakresie kształcenia u uczniów i uczennic kompetencji kluczowych** przeprowadzono za pomocą pytań zawartych w kwestionariuszu ankiety.

Zestawienie odpowiedzi na pytanie: *Czy w trakcie godzin wychowawczych wykorzystuje Pan(i) metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych w zakresie: umiejętności uczenia się, kompetencji społecznych, innowacyjności i przedsiębiorczości?* przedstawiono na wykresie 5.

Wykres 5. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie godzin wychowawczych

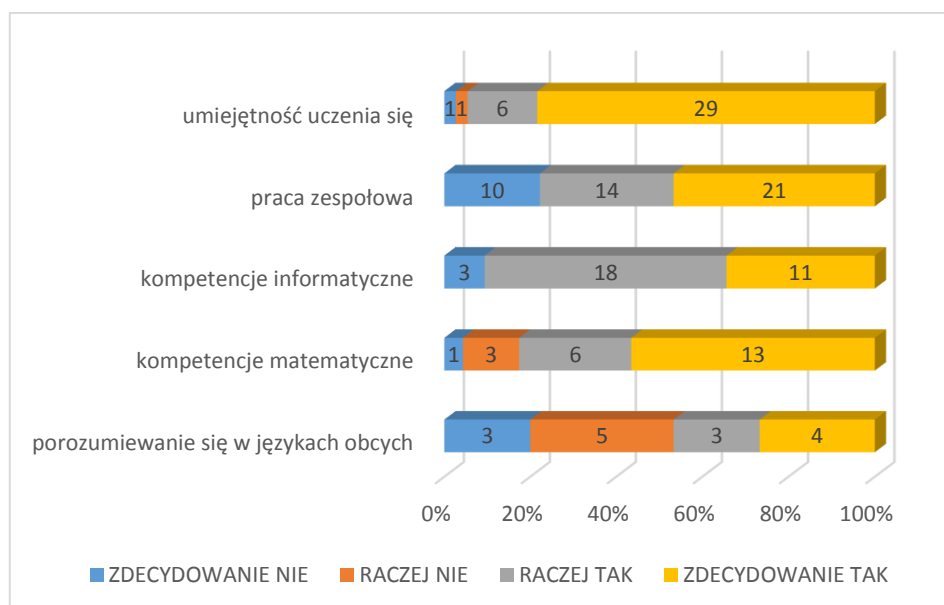

Źródło: Opracowanie własne

Z informacji przedstawionych na niniejszym wykresie wynika, że badani nauczyciele w trakcie godzin wychowawczych najczęściej wykorzystują metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w zakresie kompetencji społecznych. Drugie miejsce pod względem wykorzystania metod i form zajmuje innowacyjność i przedsiębiorczość, zaś trzecie umiejętność uczenia się, zaś trzecie innowacyjność i przedsiębiorczość.

Zestawienie odpowiedzi na analogiczne pytanie: *Czy w trakcie zajęć przedmiotowych wykorzystuje Pan(i) metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych w zakresie: umiejętności uczenia się, kompetencji społecznych, innowacyjności i przedsiębiorczości oraz kompetencji matematycznych oraz kompetencji porozumiewania się w językach obcych?* przedstawiono na wykresie 6.

Wykres 6. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie godzin wychowawczych

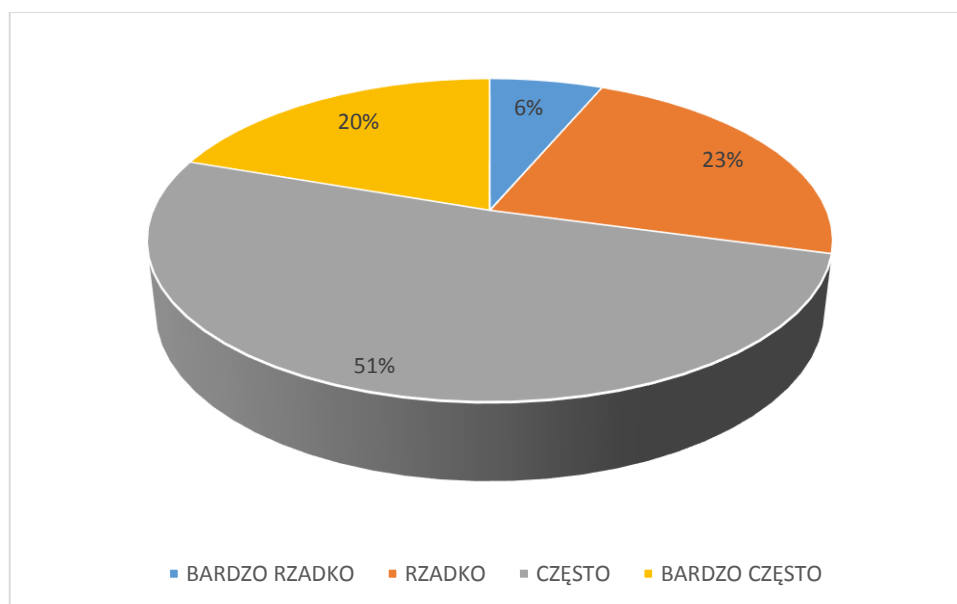
Źródło: Opracowanie własne

Z informacji przedstawionych na niniejszym wykresie wynika, że badani nauczyciele w trakcie zajęć przedmiotowych najczęściej wykorzystują metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w zakresie pracy zespołowej oraz umiejętności uczenia się. Trzecie miejsce pod względem wykorzystania metod i form zajmują kompetencje informatyczne.

W przypadku kompetencji matematycznych najczęściej udzielonymi odpowiedziami były raczej tak (3 osoby), zaś w przypadku kompetencji porozumiewania się w językach obcych zdecydowanie tak (2 osoby).

Odpowiedzi udzielone przez nauczycieli zostały zestawione z odpowiedziami udzielonymi przez uczniów i uczennice, które dotyczyły oceny przez tych ostatnich na pytania dotyczące kształcenia kompetencji kluczowych. Strukturę odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie: *Czy nauczyciele uczą Cię jak najlepiej uczyć się poszczególnych przedmiotów?* przedstawiono na wykresie 7.

Wykres 7. Częstotliwość przekazywania wiedzy jak uczyć się danego przedmiotu przez nauczycieli

Źródło: Opracowanie własne

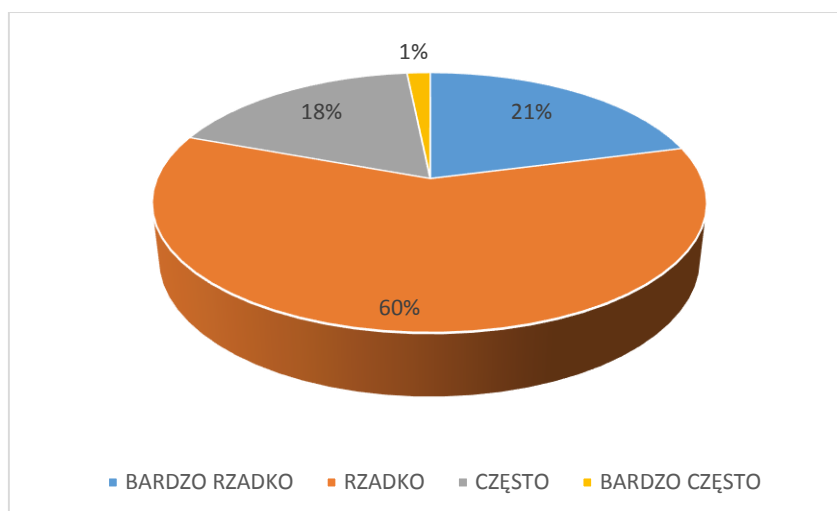
Ponadto uczniowie i uczennice wskazali przedmioty, na których najczęściej *nauczyciele uczą uczniów jak uczyć się przedmiotu*. Do najczęściej wskazywanych przedmiotów należały: matematyka i historia (po 30 osób), a także historia (19 osób). Natomiast do najrzadziej wskazywanych należały wychowanie fizyczne, informatyka i religia (po 2 osoby).

Ponadto 93,33% badanych uczniów udzieliło pozytywnej odpowiedzi na pytanie *Czy chciał(a)byś, że w trakcie lekcji każdy nauczyciel powinien uczyć dzieci, jak najlepiej uczyć się jego przedmiotu?*

Istotną kwestię stanowiła dla ankietowanych uczniów możliwość pracy w grupach w trakcie zajęć. Potwierdzają to odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak oceniasz zajęcia prowadzone w grupach?*: 24 (53,33%) ankietowanych wskazało, że (takie zajęcia, przyp. Autor) **POMAGAJĄ IM LEPIEJ ZROZUMIEĆ TEMAT LEKCJI**, zaś 41 (91,11%) zadeklarowało, że **DZIĘKI NIM MOGĄ NAUCZYĆ SIĘ WSPÓŁPRACY I ODPOWIEDZIALNOŚCI**. Żaden uczeń nie wskazał odpowiedzi, iż takie zajęcia **SĄ STRATĄ CZASU – LEPIEJ UCZYĆ SIĘ TRADYCYJNIE**.

Strukturę odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak często w trakcie lekcji uczycie się pracując w grupach?* przedstawiono na wykresie 8.

Wykres 8. Częstotliwość pracy w grupach w trakcie zajęć

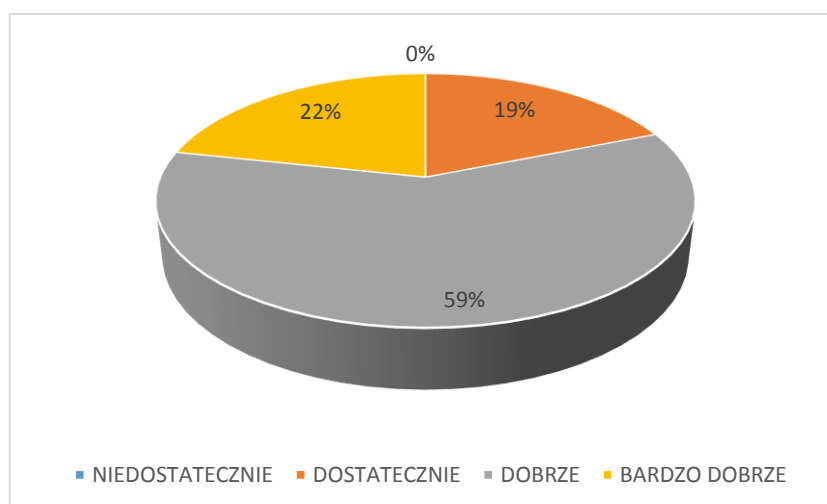
Źródło: Opracowanie własne

Ponadto uczniowie i uczennice wskazali przedmioty, na których najczęściej *pracują w grupach*. Do najczęściej wskazywanych przedmiotów należały: j. polski (27 osób) oraz plastyka (7 osób). Natomiast do najrzadziej wskazywanych należała matematyka (2 osoby).

Przeprowadzono również ocenę **kompetencji cyfrowych nauczycieli w zakresie korzystania z narzędzi TIK** przeprowadzono za pomocą pytań zawartych w kwestionariuszu ankiety.

Strukturę odpowiedzi nauczycieli na pytanie *Jak ocenia Pan(i) swój poziom wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego?* przedstawiono na wykresie 9.

Wykres 9. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego

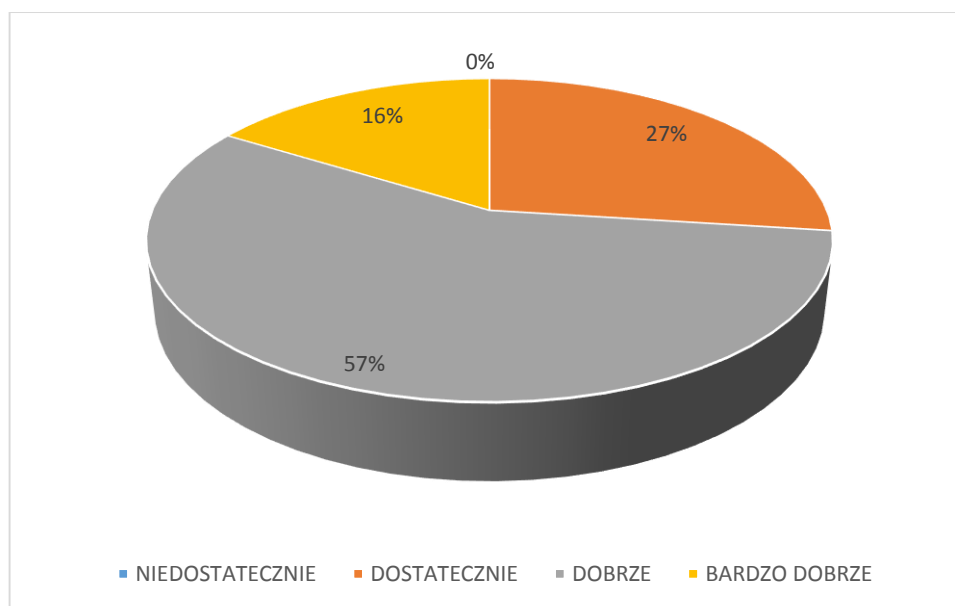

Źródło: Opracowanie własne

Z informacji zestawionych na wykresie wynika, że dominująca grupa badanych określa poziom swojej wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego jako dobry.

Strukturę odpowiedzi nauczycieli na pytanie *Jak ocenia Pan(i) swój poziom wiedzy w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera?* przedstawiono na wykresie 10.

Wykres 10. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera

Źródło: Opracowanie własne

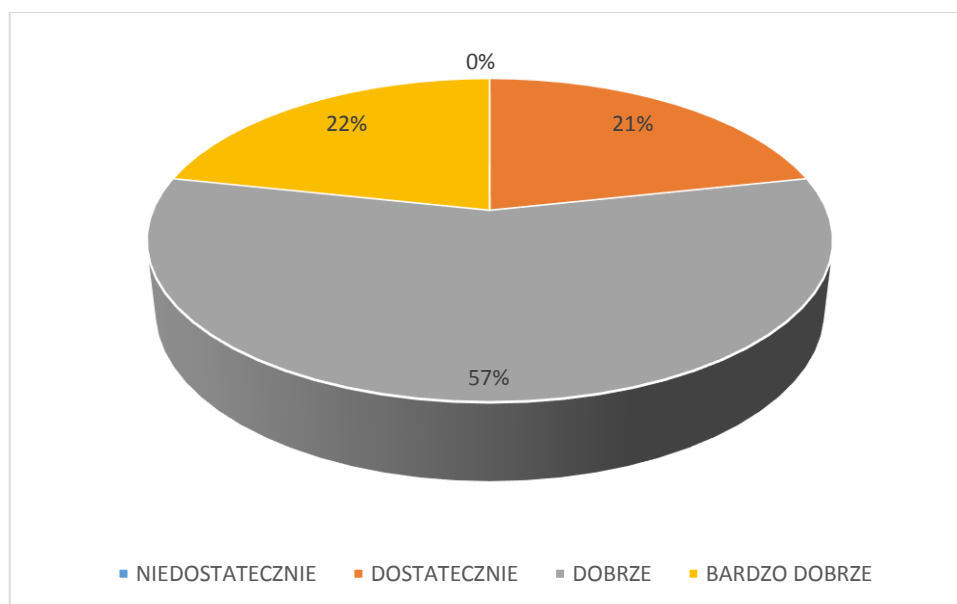
Z informacji zestawionych na wykresie wynika, że dominująca grupa badanych określa poziom swojej wiedzy i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera jako dobry.

Ponadto największa frakcja badanych nauczycieli (5 osób, 50,00%) deklaruje, że w trakcie prowadzonych zajęć z wykorzystaniem sprzętu komputerowego w bardzo dużym stopniu porusza z uczniami problematykę bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego, 4 osoby (40,00%) w nieznanym stopniu, zaś 1 osoba (10,00%) w ogóle. Jedna osoba nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie.

Dokonano także oceny **poziomu wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.**

Strukturę odpowiedzi na pytanie *Jak ocenia Pan(i) swój poziom wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?* przedstawiono na wykresie 11.

Wykres 11. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Źródło: Opracowanie własne

Z informacji zestawionych na wykresie wynika, że dominująca grupa badanych określa poziom swojej wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jako dobry.

Uprawnienia do nauczania przyrody posiada dwoje nauczycieli, natomiast tylko jeden nauczyciel prowadzi zajęcia z tego przedmiotu. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli przyrody przedstawiono w tabeli 13.

Tabela 13. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli przyrody

L.p.	Płeć	Wykształcenie (mgr/lic)	Ukończony kierunek studiów	Stopień awansu	Ukończone studia podyplomowe	Ukończone kursy / szkolenia / warsztaty związane z prowadzeniem zajęć metodą eksperymentu	Własna ocena umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie prowadzenia zajęć metodą eksperymentu (bardzo wysokie, wysokie, wystarczające, niskie, bardzo niskie)
1.	M	mgr	geografia,	dyplomowany	studia podyplomowe – wychowanie fizyczne,		wystarczające

					kurs kwalifikacyjny – przyroda		
2.	K	mgr	biologia, chemia i przyroda	mianowany			wystarczające

Źródło: Opracowanie własne

Uprawnienia do nauczania informatyki/technologii informacyjnej posiada dwoje nauczycieli, natomiast zajęcia prowadzone są tylko przez jednego z nich. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli informatyki/ technologii informacyjnej przedstawiono w tabeli 14.

Tabela 14. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli informatyki/technologii informacyjnej

L.p.	Płeć	Wykształcenie (mgr/lic)	Ukończony kierunek studiów	Stopień awansu	Ukończone studia podyplomowe	Ukończone kursy / szkolenia / warsztaty związane z prowadzeniem zajęć z informatyki/ technologii informacyjnej	Własna ocena umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie prowadzenia zajęć z informatyki (bardzo wysokie, wysokie, wystarczające, niskie, bardzo niskie)
1.	M	mgr	– język rosyjski, kolegium języków obcych – język angielski	dyplomowany	studia podyplomowe – informatyka,		wystarczające
2.	M	mgr	technika i informatyka	dyplomowany	kurs kwalifikacyjny – zarządzanie oświatą studia podyplomowe –plastyka		wystarczające

Źródło: Opracowanie własne

4.3. Informacja dotyczące dodatkowego wsparcia uczniów i uczennic w roku szkolnym 2015/2016

W bieżącym roku szkolnym realizowane są następujące **zajęcia wyrównawcze**:

Zajęcia 1:

Nazwa zajęć:	<i>Zajęcia z języka polskiego</i>
Uczestnicy:	<i>Klasa IV – 3 osoby V -7 osób, VI – 6 osób</i>
Wymiar godzin na tydzień:	<i>Liczba godzin: 1h na klasę</i>
Osoba prowadząca:	<i>Imię i nazwisko: Dorota Pilarska – kl. IV, Renata Frej – kl. V, VI</i>

Zajęcia 2:

Nazwa zajęć:	<i>Zajęcia z matematyki</i>
Uczestnicy:	<i>Klasa IV – 5 osób, V – 4 osoby, VI – 4 osoby</i>
Wymiar godzin na tydzień:	<i>Liczba godzin: 1h na klasę</i>
Osoba prowadząca:	<i>Imię i nazwisko: Elżbieta Kluk – kl. IV, Urszula Malczewska – kl. V, VI</i>

Zajęcia 3:

Nazwa zajęć:	<i>Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne</i>
Uczestnicy:	<i>Klasa IV – 4 osoby, V – 3 osoby, VI – 2 osoby</i>
Wymiar godzin na tydzień:	<i>Liczba godzin: 1 h na wszystkich</i>
Osoba prowadząca:	<i>Imię i nazwisko: Dorota Pilarska, Elżbieta Kluk</i>

Prowadzone są również następujące **zajęcia rozwijające**:

Zajęcia 1:

Nazwa zajęć:	<i>Zajęcia z języka angielskiego</i>
Uczestnicy:	<i>Klasa VI – 19 osób</i>
Wymiar godzin na tydzień:	<i>Liczba godzin: 1</i>
Osoba prowadząca:	<i>Imię i nazwisko: Barbara Klecha</i>

Zajęcia 2:

Nazwa zajęć:	<i>Zajęcia artystyczne</i>
Uczestnicy:	<i>Klasa VI – 8 osób</i>
Wymiar godzin na tydzień:	<i>Liczba godzin: 1</i>
Osoba prowadząca:	<i>Imię i nazwisko: Anna Cyzio</i>

Zajęcia 3:

Nazwa zajęć:	<i>Zajęcia rozwijające zainteresowania z informatyki</i>
Uczestnicy:	<i>Klasa IV, V, VI – razem 15 osób</i>
Wymiar godzin na tydzień:	<i>Liczba godzin: 1 h dla wszystkich</i>
Osoba prowadząca:	<i>Imię i nazwisko: Roman Gocz</i>

4.4. Analiza jakości kształcenia na podstawie prowadzonych badań ewaluacyjnych

Uzupełnieniem analizy jakości kształcenia są wyniki i rekomendacje z prowadzonych badań w Szkole badań ewaluacyjnych. Poniżej zestawiono podstawowe informacje dotyczące prowadzonej w Szkole ewaluacji zewnętrznej oraz wewnętrznej w ciągu ostatnich 3 lat.

1. Wyniki ewaluacji zewnętrznej:

✓ data przeprowadzenia: 19.12.2012,

✓ zakres:

Obszar: Efekty

- Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe,
- Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności,
- Uczniowie są aktywni,
- Respektowane są normy społeczne.

Obszar: Zarządzanie

- Funkcjonuje współpraca w zespołach,
- Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny,
- Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie.

✓ instytucja, która przeprowadzała ewaluację: Kuratorium Oświat w Rzeszowie

✓ wnioski/uwagi/rekomendacje:

1. Szczegółowe, z zastosowaniem różnorodnych metod, analizy wyników egzaminów zewnętrznych i prowadzonych diagnoz wewnętrznych na poziomie pojedynczych uczniów oraz zespołów klasowych pozwalają na formułowanie wniosków i modyfikowanie działań szkoły w celu osiągnięcia oczekiwanego przyrostu wiedzy i umiejętności u uczniów, ale nie przekładają się na stabilny wzrost efektywności nauczania,
2. Uczniowie chętnie uczestniczą i angażują się w zajęcia pozalekcyjne, wprowadzają w życie własne pomysły i inicjatywy, które wpływają na ich rozwój, a tym samym na rozwój szkoły,
3. Szkoła włącza uczniów w działalność społeczną i charytatywną, wzmacniając pożądane zachowania i postawy, uwrażliwiając ich na niesienie pomocy innym,
4. Dzięki odpowiednim działaniom i zaangażowaniu wszystkich pracowników szkoły, uczniowie w szkole czują się bezpieczni,
5. Nadzór pedagogiczny sprawowany przez dyrektora oraz systematyczna realizacja wniosków z nadzoru pedagogicznego przyczynia się do sukcesywnego wprowadzania zmian w funkcjonowaniu szkoły,

6. Sposób zarządzania placówką sprzyja pracy zespołowej nauczycieli, wyzwala osobiste zaangażowanie w proces edukacyjno-wychowawczy całej społeczności szkolnej i przekłada się na pozytywny odbiór szkoły w środowisku.

2. Wyniki ewaluacji wewnętrznej:

- ✓ data przeprowadzenia: 12.06.2015,
- ✓ zakres: Promowanie przez szkołę wartości edukacji,
- ✓ osoby, które przeprowadzały ewaluację: *D. Pilarska, B. Nowak, B. Klecha,*
- ✓ wnioski/uwagi/rekomendacje:
 1. Należy kontynuować działania wspierające pozytywny klimat uczenia się:
 - odpowiednią atmosferę podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, poczucie bezpieczeństwa naszych uczniów,
 - w miarę możliwości i potrzeb wykorzystywać dodatkowe pomoce dydaktyczne, korzystać z bazy lokalowej, szerzej powinna być wykorzystywana w procesie dydaktycznym tablica interaktywna,
 - stosować różnorodne formy pracy,
 - organizować zajęcia pozalekcyjne dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów.
 2. Szkoła w dalszym ciągu powinna prowadzić działania kształtujące postawę uczenia się przez całe życie:
 - ponieważ uczniowie wskazali, iż dla nich największym narzędziem motywującym jest ocena, nauczyciele powinni zadbać o jej uzasadnienie,
 - ważną dla uczniów motywację do nauki stanowią także wycieczki i spotkania z ciekawymi ludźmi, warto zatem położyć większy nacisk na tego typu działania,
 - uczniowie nadal powinni być wdrażani do samodzielnego zdobywania wiedzy i rozwiązywania problemów, takie cele pełnią odpowiednio dobrane metody i formy pracy na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych, a także przeprowadzanie projektów.

4.5. Analiza zapotrzebowania na doksztalcanie nauczycieli

Analizy zapotrzebowania nauczycieli na dodatkowe wsparcie dokonano w następujących obszarach:

- 1) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie stosowania metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej),

- 2) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu przez nauczycieli przedmiotów przyrodniczych,
- 3) podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty oraz włączanie narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego,
- 4) przygotowanie do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego, rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy.

Ad. 1) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie stosowania metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności?*. Liczba nauczycieli zainteresowanych podniesieniem umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie poszczególnych kompetencji wynosi odpowiednio:

- ✓ w zakresie kształtowania u uczniów umiejętności uczenia się – 8, w tym 5 kobiet i 3 mężczyzn,
- ✓ w zakresie kształtowania u uczniów umiejętności pracy zespołowej – 7, w tym 4 kobiety i 3 mężczyzn,
- ✓ w zakresie kształtowania u uczniów innowacyjności i przedsiębiorczości – 9, w tym 6 kobiet i 3 mężczyzn.

Ad. 2) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie prowadzenia zajęć opartych na metodzie eksperymentu?* Ankietowana nauczycielka wykazała zainteresowanie taką formą wsparcia poprzez uczestnictwo m.in. w kursach/szkoleniach/warsztatach.

Ad. 3) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem kompetencji cyfrowych w zakresie wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych w pracy dydaktycznej?* Spośród 10 badanych 1 osoba wykazała brak zainteresowania. Liczba nauczycieli zainteresowanych podniesieniem umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych w pracy dydaktycznej wynosi odpowiednio:

- ✓ w zakresie obsługi sprzętu i urządzeń – 4, w tym 2 kobiety,
- ✓ w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni – 6, w tym 4 kobiety,

- ✓ w zakresie wykorzystania TIK w nauczaniu przedmiotu(ów) – 5, w tym 3 kobiety,
- ✓ w zakresie wykorzystania e-learningu – 2, w tym 2 kobiety.

Ad. 4) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?*. Liczba nauczycieli zainteresowanych podniesieniem wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynosi odpowiednio:

- ✓ praca z uczniem młodszym – 2 osoby,
- ✓ praca z uczniem mającym problemy w komunikacji – 2 osoby,
- ✓ praca z uczniem upośledzonym w stopniu lekkim na lekcjach języka angielskiego – 1 osoba.

4.6. Analiza zapotrzebowania uczniów i uczennic na dodatkowe wsparcie edukacyjne

Analiza zapotrzebowania uczniów i uczennic na dodatkowe wsparcie przeprowadzona została w następujących obszarach¹²:

- 1) zajęcia wyrównawcze,
- 2) zajęcia rozwijające.

Zbadano również zainteresowanie rodziców uczniów realizacją dodatkowego wsparcia w powyższych obszarach, jak również w obszarze:

- 3) nabywania przekrojowych kompetencji społecznych.

Ad. 1) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi uczniów i uczennic udzielone na pytanie *Czy chciał(a)byś uczestniczyć w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby Ci nadrobić zaległości?* Spośród 26 badanych wszystkie osoby wykazały zainteresowanie uczestnictwem w tego rodzaju zajęciach. Liczbę uczniów i uczennic zainteresowanych uczestnictwem w zajęciach wyrównawczych w ramach poszczególnych przedmiotów zaprezentowano w tabeli 15.

Tabela 15. Zapotrzebowanie na realizację zajęć wyrównawczych

L.p.	Nazwa przedmiotu	Liczba dziewcząt	Liczba chłopców	Razem
1.	matematyka	4	3	7
2.	język angielski	6	4	10
3.	przyroda	4	7	11

¹² Badanie zostało przeprowadzone wśród uczniów klas IV i V w roku szkolnym 2015/2016

L.p.	Nazwa przedmiotu	Liczba dziewcząt	Liczba chłopców	Razem
4.	informatyka	0	4	4
5.	język polski	5	6	11
6.	historia	7	5	12

Źródło: Opracowanie własne

Odpowiedzi udzielone przez uczniów i uczennice skonfrontowano z odpowiedziami rodziców, na pytanie *Czy chciał(a)by Pan(i), aby Pan(i) dziecko uczestniczyło w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby dziecku nadrobić zaległości?* Spośród 18 badanych 4 osoby wykazały brak zainteresowania uczestnictwem ich dzieci w tego rodzaju zajęciach. Odsetek rodziców zainteresowanych uczestnictwem ich dzieci w zajęciach wyrównawczych zaprezentowano w tabeli 16.

Tabela 16. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć wyrównawczych

L.p.	Nazwa przedmiotu	Liczba
1.	matematyka	14
2.	język angielski	8
3.	przyroda	2
4.	informatyka	4
5.	język polski	10
6.	historia	6

Źródło: Opracowanie własne

Przy tej okazji zapytano rodziców *Czy deklarują wsparcie Szkoły w procesie rekrutacji i realizacji zajęć wyrównawczych poprzez motywowanie dziecka do uczestnictwa w zajęciach?* Odpowiedzi twierdzącej udzieliło 14 (100,00%) badanych, którzy byli zainteresowani realizacją tego typu zajęć.

Ad. 2) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi uczniów i uczennic udzielone na pytanie *Czy chciał(a)byś uczestniczyć w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby Ci zwiększyć wiedzę i umiejętności w różnych dziedzinach?* Spośród 26 badanych osób wszystkie wykazały zainteresowanie uczestnictwem w tego rodzaju zajęciach. Liczbę uczniów i uczennic zainteresowanych uczestnictwem w zajęciach rozwijających zaprezentowano w tabeli 17.

Tabela 17. Zapotrzebowanie na realizację zajęć rozwijających

L.p.	Nazwa zajęć	Liczba dziewcząt	Liczba chłopców	Razem
1.	matematyka	6	6	12
2.	język angielski	6	6	12
3.	Informatyka-Internet	5	8	13
4.	Informatyka-programowanie	1	5	6
5.	szachy	3	4	7
6.	eksperymenty przyrodnicze	6	8	14
6.	gry symulacyjne	4	8	12

Źródło: Opracowanie własne

Także i w tym przypadku, odpowiedzi udzielone przez uczniów i uczennice skonfrontowano z odpowiedziami rodziców, na pytanie *Czy chciał(a)by Pan(i), aby Pan(i) dziecko uczestniczyło w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby dziecku zwiększyć wiedzę i umiejętności w różnych dziedzinach?* Spośród 18 badanych wszystkie osoby wykazały zainteresowanie uczestnictwem ich dzieci w tego rodzaju zajęciach. Odsetek rodziców zainteresowanych uczestnictwem ich dzieci w zajęciach rozwijających zaprezentowano w tabeli 18.

Tabela 18. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć rozwijających

L.p.	Nazwa zajęć	Liczba
1.	matematyka	16
2.	język angielski	11
3.	informatyka -Internet	7
4.	Informatyka-programowanie	8
5.	szachy	8
6.	eksperymenty przyrodnicze	13
6.	gry symulacyjne	2

Źródło: Opracowanie własne

Przy tej okazji zapytano rodziców *Czy deklarują wsparcie Szkoły w procesie rekrutacji i realizacji zajęć rozwijających poprzez motywowanie dziecka do uczestnictwa w zajęciach?* Odpowiedzi twierdzącej udzieliło 15 (83,33%) badanych, którzy byli zainteresowani realizacją tego typu zajęć.

Ad. 3) Analizy dokonano w oparciu o dwa pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety dla rodziców: *Czy chciał(a) Pan(i), aby Pan(i) dziecko poznać swoje mocne i słabe strony oraz własne predyspozycje*

zawodowe poprzez doradztwo i warsztaty? oraz Czy deklaruje Pan(i), że będzie Pan(i) wspierać Szkołę w procesie rekrutacji i realizacji zajęć poprzez motywowanie dziecka do uczestnictwa w doradztwie i warsztatach?

Spośród wszystkich badanych rodziców, pozytywnej odpowiedzi na pierwsze pytanie udzieliło 16 (88,89%). Natomiast odpowiedzi pozytywnej na ostatnie z pytań udzieliło 15 osób, tj. 93,75% rodziców, którzy pozytywnie odpowiedzieli na poprzednie pytanie.

4.7. Rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowego wsparcia

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła na wskazanie kluczowych problemów, z jakimi boryka się Szkoła. Należą do nich:

- niski poziom kompetencji kluczowych u uczniów i uczennic,
- niski poziom wyników nauczania w szczególności z matematyki, języka angielskiego i przyrody,
- niezadawalający poziom kompetencji nauczycieli w zakresie wykorzystania metody eksperymentu,
- niezadawalający poziom kompetencji nauczycieli w zakresie wykorzystania TIK,
- niedoposażone pracownie/przestarzały sprzęt, co utrudnia prowadzenie zajęć opartych na metodzie eksperymentu,
- niski zakres wsparcia uczniów zdolnych
- niski poziom kreatywności uczniów.

Przyczyn wskazanych wyżej problemów należy upatrywać w:

- niedostosowaniu programów i mało skutecznych metodach nauczania,
- niezadawalającym poziomie wykorzystania narzędzi TIK przez nauczycieli,
- braku nowoczesnych pomocy dydaktycznych,
- braku dostatecznej motywacji do uczenia się i brak perspektyw zatrudnienia w przyszłości (uczniowie powielają schematy rodziców),
- niewystarczającej liczbie zajęć dodatkowych, w tym kół zainteresowań oferowanych przez Szkołę ze względu na skoncentrowanie się na uczniach i uczennicach mających trudności w nauce,
- niskim zakresie stosowania urozmaiconych form i metod pracy z uczniami, niski stopień wpływu na rozbudzenie ciekawości poznawczej uczniów,
- niezadawalającym poziomie i efektywności współpracy ze szkołami podstawowymi na terenie gminy w obszarach problemowych.

Celem wyrównania poziomu edukacyjnego uczniów i uczennic należy w pierwszej kolejności wyeliminować trudności uniemożliwiające im poszerzenie wiedzy zależne od problemów związanych

z funkcjonowaniem w grupie rówieśniczej jak i braków edukacyjnych. Szczególnie istotna wydaje się w tym obszarze realizacja zajęć wyrównawczych z matematyki oraz języka angielskiego począwszy od I etapu edukacyjnego (np. od klasy II) przy jednoczesnym zakupie niezbędnego sprzętu i pomocy dydaktycznych. Oferta zajęć wyrównawczych powinna być zbieżna ze zdiagnozowanymi problemami oraz zapotrzebowaniem uczniów i rodziców w tym zakresie oraz stanowić uzupełnienie działań Szkoły w obszarze zajęć wyrównawczych.

Równie istotnym zagadnieniem jest rozwijanie u uczniów kompetencji o kluczowym znaczeniu dla dalszej edukacji i podjęcia zatrudnienia. Szczególny nacisk należy położyć na zajęcia rozwijające zdolność logicznego myślenia, twórczego rozwiązywania problemów, wykorzystania nabytej wiedzy w praktyce, celem podniesienia kompetencji uczniów z przedmiotów matematyczno – przyrodniczych oraz językowych. Zasadne wydawać się może w tym celu jest również wprowadzenie zajęć technologicznych do Szkoły, w szczególności nauki podstaw programowania (i to począwszy od I etapu edukacyjnego). Oferta zajęć rozwijających powinna być zbieżna ze zdiagnozowanymi problemami oraz zapotrzebowaniem uczniów i rodziców w tym zakresie oraz stanowić uzupełnienie działań Szkoły w obszarze zajęć rozwijających. W przypadku realizacji zajęć w ramach kół naukowych i/lub innych zajęć rozwijających niezbędne jest wyposażenie uczniów i uczennice oraz szkoły w pomoce dydaktyczne niezbędne do ich realizacji. Szczegółowa lista pomocy dydaktycznych dla szkoły a także dla uczniów powinna obejmować m.in. książki, zbiory zadań, materiały piśmiennicze, drobne pomoce dydaktyczne (np. lupy, szachy, itp.), pen – drive niezbędne do prawidłowej oraz efektywnej realizacji procesu dydaktycznego.

Kluczowa jest również forma prowadzenia zajęć – powinny mieć one charakter praktyczny; uczeń powinien tworzyć własne modele, konstrukcje, projekty a także wykonywać doświadczenia oraz eksperymenty. Stąd też należy wykorzystać różne metody dydaktyczne, zarówno w trakcie zajęć realizowanych w ramach podstawy programowej jak i zajęć pozalekcyjnych. W szczególności należy zwrócić uwagę na kształcenie uczniów z wykorzystaniem metody eksperymentu, gier i zabaw dydaktycznych, metod pracy w grupie, przy szerokim wykorzystaniu TIK. W tym miejscu należy zwrócić uwagę uczniów i uczennic na kwestie związane z funkcjonowaniem i bezpieczeństwem w sieci.

Zajęcia powinny być realizowane zarówno w formie tradycyjnej, jak również w innych formach, np. w formie projektów edukacyjnych, warsztatów weekendowych, obozów naukowych, wyjazdów edukacyjnych. Powinny zostać uzupełnione, w miarę możliwości, konkursami, pokazami, itp.

Wsparcia wymagają uczniowie i uczennice ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz ze szczególnymi uzdolnieniami w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, informatycznych oraz języków obcych.

Wsparcie powinno objąć w minimalnym wymiarze:

Zajęcia logopedyczne:

Klasa I: 3 DZ + 5 CH = 8; 1 godzin/tydzień wsparcie będzie skierowane do ucznia młodszego,

Klasa IV: 4 DZ + 4 CH = 8; 1 godzin/tydzień na wszystkie dzieci,

Klasa V: 1 DZ + 1 CH = 2; 1 godzin/tydzień na wszystkie dzieci,

Zajęcia wyrównawcze z przyrody:

Klasa IV: 5 DZ + 2 CH = 7; 1 godzina/tydzień zajęcia będą miały formę indywidualizacji,

Klasa V: 3 DZ + 1 CH = 4; 1 godzina/tydzień zajęcia będą miały formę indywidualizacji.

Rekomendowane powyżej wsparcie dla uczniów i uczennic powinno iść w parze z rozwojem dydaktycznym kadry, w szczególności w „nowych” obszarach, w których Szkoła będzie chciała wspierać uczniów i uczennice. Wskazane jest zatem doszkolenie nauczycieli w następujących obszarach:

- ✓ wykorzystanie narzędzi TIK w prowadzeniu zajęć przedmiotowych,
- ✓ kształcenie właściwych postaw wśród uczniów i uczennic dotyczących: pracy w grupie, kreatywności oraz innowacyjności,
- ✓ nauczanie oparte na metodzie eksperymentu (nauczycielka przyrody),
- ✓ praca z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz ze szczególnymi uzdolnieniami w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, informatycznych oraz języków obcych.

Zakres wsparcia dla nauczycieli powinien być zbieżny ze zdiagnozowanymi problemami, brakami, lukami kompetencyjnymi oraz potrzebami Szkoły w tym zakresie.

Wsparcie dla nauczycieli nie powinno ograniczyć się jedynie do realizacji szkoleń/warsztatów. Celowym wydaje się podjęcie działań zmierzających do stworzenia tematycznych sieci współpracy i samokształcenia, które objęłyby nauczycieli szkół podstawowych funkcjonujących w najbliższym środowisku gminnym, którzy w swojej pracy napotykają na podobne problemy. Współpraca taka da możliwość wspólnego rozwiązywania problemów, dzielenia się doświadczeniem, przekazania i pozyskania gotowych rozwiązań, wspólnego przygotowania, wdrożenia i ewaluacji rozwiązań i materiałów dydaktycznych.

Wspólna realizacja działań edukacyjnych będzie także korzystna z punktu widzenia rozwoju uczniów, gdyż stworzy im możliwość uczestnictwa we wspólnych przedsięwzięciach edukacyjnych, pozytywnej rywalizacji oraz twórczego rozwiązywania problemów.

Dodatkowym atutem powyższego rozwiązania będzie możliwość uzyskania jak najwyższej jakości wsparcia oraz osiągnięcia jak najwyższej efektywności wydatkowanych środków.

Spis tabel

Tabela 1. Struktura uczniów i uczennic w poszczególnych klasach, w tym osób w gorszym położeniu	10
Tabela 2. Zestawienie sprzętu zakupionego przez Szkołę w ciągu ostatnich 5 lat	12
Tabela 3. Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni przyrodniczej.....	14
Tabela 4. Ocena spełniania funkcjonalności związanych z wykorzystaniem narzędzi TIK.....	18
Tabela 5. Stan oprogramowania do wspomaganie realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów....	19
Tabela 6. Zapotrzebowanie na zakup narzędzi TIK	20
Tabela 7. Zapotrzebowanie na oprogramowanie	21
Tabela 8. Wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015.....	22
Tabela 9. Wyniki egzaminów końcowych uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015.....	23
Tabela 10. Wyniki sprawdzianu uczniów i uczennic klas III w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015	24
Tabela 11. Zestawienie średnich ocen w poszczególnych klasach oraz struktura ocen w roku szkolnym 2014/2015	26
Tabela 12. Zestawienie średnich ocen chłopców i dziewcząt oraz osobno dla osób niepełnosprawnych w poszczególnych klasach w roku szkolnym 2014/2015.....	27
Tabela 13. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli przyrody	34
Tabela 14. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli informatyki/technologii informacyjnej...	35
Tabela 15. Zapotrzebowanie na realizację zajęć wyrównawczych	40
Tabela 16. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć wyrównawczych	41
Tabela 17. Zapotrzebowanie na realizację zajęć rozwijających	42
Tabela 18. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć rozwijających	42

Spis wykresów

Wykres 1. Struktura ankietowanych uczniów i uczennic w zależności od klasy do której uczęszczali ...	5
Wykres 2. Struktura ankietowanych nauczycieli w zależności od stopnia awansu zawodowego.....	5
Wykres 3. Struktura nauczycieli ze względu na stopień awansu zawodowego.....	9
Wykres 4. Struktura dzieci w zależności od płci oraz klasy do której uczęszczają.....	10
Wykres 5. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie godzin wychowawczych	29
Wykres 6. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie godzin wychowawczych	30
Wykres 7. Częstotliwość przekazywania wiedzy jak uczyć się danego przedmiotu przez nauczycieli .	31
Wykres 8. Częstotliwość pracy w grupach w trakcie zajęć	32
Wykres 9. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego.....	32
Wykres 10. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera.....	33
Wykres 11. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	34